

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2016. március 5

11. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. 45 pont

Olvasa el figyelmesen az alábbi költeményt, majd értelmezze figyelembe véve a következő szempontokat: a lírai én (szerep)helyzete(i), a motívumok jelentésrétegei, romantikus művészi önértelmezés!

**Arany János: *Dante*
(1852)**

Állottam vizének mélységei felett,
Sima volt a fölszín, de sötét, mint árnyék;
Alig mozzantá meg a rózsalevelet,
Mint rengéskor a föld, csak alig hullámlék.
Acéltiszta tükre visszaverte híven
A külső világot – engem is: az embert;
De örvényeibe nem hatott le a szem,
Melyeket csupán ő – talán ő sem – ismert.

Csodálatos szellem! egy a mérhetetlen
Éggel, amely benne tükrödzik alattam!
Egy csak a föntségben és a terjedetben
És mivel mindenik oly megfoghatatlan.
Az ember... a *költő* (mily bitang ez a név!)
Hitvány koszorúját, reszketvén, elejti
És, mintha lábait szentegyházba tenné,
Imádva borul le, mert az Istent sejtí. –

E mélység fölött az értelem mér-ónja,
Mint könnyű pehelyszál, fönnakad, fölleben:
De a lélek érzi, hogy az örvény vonja,
S a gondolat elvész csodás sejtelemben.
Nem-ismert világnak érezi nyomását,
Rettegő örömnnek elragadja kéje,
A leviathánnak* hallja hánykodását...
Az *Ur lelke* terült a víznek föléje.

Lehet-é e szellem az istenség része?
Hiszen az istenség egy és oszthatatlan;
Avagy lehet-é, hogy halandó szem nézze
A szellemvilágot, teljes öntudatban?
Évezred hanyatlik, évezred kel újra,
Míg egy földi álom e világba téved,
Hogy a *hitlen* ember imádni tanulja
A köd oszlopában rejlő Istenséget.

* *Leviathán* = héber eredetű szó, jelentése: bibliai tengeri szörnyeteg

II. 45 pont

Katona József *Bánk bán* című drámája alapján képzelje el, hogy a királyné halála után sor kerül Bánk bán bírósági tárgyalására. Fogalmazzon meg egy védő- vagy vádbeszédet Bánk bán mellett vagy ellen!

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont